

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО

спеціальності	073 «Менеджмент», 281 «Публічне управління та адміністрування», 081 «Право», 015 «Професійна освіта», 054 «Соціологія»	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітні програми	Право. Менеджмент. Публічне управління та адміністрування. Соціологія.	факультет	менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	бакалавр	кафедра	мовної підготовки

ВИКЛАДАЧКА

РУДЕНКО СВІТЛАНА МИКОЛАЇВНА

Вища освіта – спеціальність «Українська мова та література» (кваліфікація викладачка) – 1981р.

Науковий ступінь – кандидатка філологічних наук , 10.02.01 – українська мова

Вчене звання – доцентка

Посада – професорка

Досвід роботи – 36 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- співавторка 6 навчальних посібників, 8 монографій;
- авторка 53 та співавторка 7 статей у наукових фахових виданнях;
- авторка 57 та співавторка 39 статей у профільних виданнях;
- авторка 30 тез доповідей на наукових конференціях;
- співавторка 37 навчально-методичних розробок;
- керівниця 4 держбюджетних тем і відповідальна виконавиця 7 держбюджетних та госпрозрахункових тем;
- учасниця понад 100 міжнародних, всеукраїнських, регіональних наукових, науково-практичних та науково-методичних конференцій.

телефон	+38050-883-61-21	електронна пошта	Lanaterm@gmail.com	дистанційна підтримка	Moodle
---------	------------------	------------------	--------------------	-----------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	дати знання основ класичної і сучасної риторики як науки про мисленнєво-мовленнєву діяльність, спрямовану на переконання, вплив, на досягнення цілей у процесі мовної комунікації, а також виробити у студентів уміння й навички аналізувати та продукувати тексти різного типу відповідно до мети, призначення й умов спілкування в процесі їхньої майбутньої роботи за фахом; сформувані у студентів знання основ ораторського мистецтва, красномовства, особливості впливу однієї людини на іншу, а також високу мовну культуру.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальна робота
Деталізація результатів навчання	засвоєння студентами особливостей підготовки ораторської промови, моделювання спілкування з різними людьми та аудиторіями, побудови тактики виступу та аргументації; способів активізації мислення аудиторії, принципів побудови публічного виступу, методів розробки його концепції; застосування законів вербалізації думки, класифікації родів і видів ораторського виступу, правильного підбору інтонаційно-виразних засобів мовлення, формування впливового іміджу сучасного оратора.
Обсяг і форми контролю (денна/заочна)	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекцій, 18 годин практичних занять; 60 годин самостійної роботи; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, наукова робота, комунікативна компетентність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ ТА ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 13. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 16. Здатність працювати в команді.

ЗК 17. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 19. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК 1. Здатність оперувати базовим категоріально-поняттєвим апаратом.

СК 3. Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому.

СК 8. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики.

СК 12. Здатність здійснювати комплекс з вирішення соціальних проблем, які безпосередньо чи опосередковано впливають на творення соціальних цінностей, формування соціальної безпеки індивідів і груп, задоволення їх соціальних потреб та інтересів.

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми

ПРН 1. Використовувати поняттєвий апарат своєї спеціальності в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.

ПРН 2. Розуміти історію розвитку своєї спеціальності, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми.

ПРН 3. Застосовувати положення теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі.

ПРН 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.

ПРН 5. Вільно спілкуватися державною мовою усно й письмово з професійних питань.

ПРН 6. Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач.

ПРН 7. Уміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу фахової інформації.

ПРН 8. Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури.

ПРН 11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.

ПРН 12. Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності.

ПРН 15. Розробляти та реалізовувати заходи щодо вирішення соціальних (соціально-економічних, соціально-політичних, освітніх, культурних та ін.) проблем, що безпосередньо або опосередковано впливають на творення соціальних цінностей, формування соціальної безпеки індивідів і груп, задоволення їх соціальних потреб та інтересів.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Найменування тем, короткий зміст	Вид занять, години					
	Лекції		Практичні, семінарські заняття		Самостійна робота	
	Денна	Заочна	Денна	Заочна	Денна	Заочна
Тема 1. Ораторське мистецтво у європейській культурі. Визначення, об'єкт, предмет, функції ораторського мистецтва. Герої та боги красномовства. Ораторське мистецтво Стародавнього світу. Розвиток ораторського мистецтва в епоху Середньовіччя. Публічне мовлення у XVIII-XX ст.	2	2	2	2	5	10
Тема 2. Вітчизняні традиції ораторського мистецтва. (історичний огляд). Красномовство Київської Русі. Розвиток ораторського мистецтва в XVI-XX століттях.	2		2		5	10
Тема 3. Основні жанри, роди та види ораторського мистецтва. Ораторський монолог. Ораторський діалог.	2		2		5	12
Тема 4. Основні закони й етапи підготовки публічного виступу. Підготовчий етап. Концептуальний закон. Закон моделювання аудиторії. Стратегічний закон. Тактичний закон. Виконавчий етап (мовленнєвий закон). Управлінський етап (закон ефективної комунікації). Підсумковий етап (системно-аналітичний закон).	2	2	4	2	20	20
Тема 5. Принципи підготовки публічних виступів різних типів. Види і жанри публічних виступів. Види підготовки до виступу. Управління мовленням та його структурування за допомогою тематичної організації, зв'язності та злитості.	4		4		20	20
Тема 6. Імідж оратора та психологічні чинники впливу на слухача. Голос, інтонація, жести. Важливість початку промови. Психологічні комунікації та «образ оратора».	2		2		5	20
Разом	14	4	16	4	60	92

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА, МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ТА СЛОВНИКИ

Література

Основна

1. Василенко В. Академічна риторика: навч. посіб. Суми: Наталуха А. С., 2018. 275 с.
2. Гамова Г. І. Ораторське мистецтво: навч. посібник. Харків: Вид-во ХарРІНАДУ «Магістр», 2017. 172 с.
3. Ісаєнко Т.К., Лисенко А.В. Риторика: навч. посібник. Полтава: ПолНТУ, 2019. 247 с.
4. Куньч З., Городиловська Г., Шмілик І., Риторика. Львів: Львівська політехніка, 2017. 496 с.

Додаткова

5. Лузік Е.В., Ільїна Т.В. Риторика: майстерність переконання. Київ : НАУ, 2016. 76 с.
6. Вандишев В.М Риторика: екскурс в історію вчень і понять: навчальний посібник. К. : Кондор, 2013.
7. Куньч З. Українська риторика: історія становлення і розвитку : навч. посіб. Львів: Львівська політехніка, 2017. 248 с.
8. Куньч З. Риторичний практикум. Львів: Львівська політехніка, 2018. 212 с.
9. Онуфрієнко Г.С. Риторика: Навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури (ЦУЛ), 2019. 625 с.
10. Стехіна В.М. Неориторика в масовій комунікації: навч. посіб. Київ : НТУУ «КШ», 2017. 144 с.
11. Мацько Л.І. Риторика. Київ : Вища школа, 2013. 311 с.
12. Онуфрієнко Г. С. Риторика: навч. посіб. Київ : Центр навч. л-ри, 2018. 588 с.

Методичне забезпечення та словники

1. Руденко С.М., Сапожнікова Л.Я. Фахова мова та ділова комунікація: Збірник тестових завдань для студентства спеціальностей 181 «Харчові технології», 073 «Менеджмент», 241 «Готельно-ресторанна справа», 071 «Облік і оподаткування», 051 «Економіка», 075 «Маркетинг», 131 «Прикладна механіка», 142 «Енергетичне машинобудування», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Х. : ХДУХТ, 2017. 72 с.
2. Риторика: навч.-метод. посібник. Кам'янець-Подільський: Вид. Зволейко Д.Г., 2016. 131 с.
3. Сагач Г. М., Бондаренко Г. Л. Методичні матеріали щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Ораторське мистецтво (риторика)” (для бакалаврів). Київ: МАУП, 2007. 48 с.
4. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо. Київ: Центр навчальної л-ри. 2019. URL: <https://osvita.ua/school/literature/a/79209/files.html>
5. Бріцин В. М., Російсько-український словник-довідник. Київ : Довіра, 2008. 942 с.
6. Головащук С.І. Російсько-український словник сталих словосполучень. Київ : Наукова думка, 2001. 640 с.
7. Головащук С. І. Словник наголосів. Київ : Наукова думка, 2003. 319 с.
- Головащук І.С. Словник-довідник з українського літературного слововживання. Київ : Наукова думка, 2004. 448 с.
8. Івченко А.О. Тлумачний словник української мови. Харків: Фоліо, 2001. 540 с.
9. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. Київ : Українська книга, 2004. 448 с.
10. Новітній українсько-російський словник: 150 000 слів. Уклад. Л.П. Коврига. Харків: Белкар-книга, 2016. 1280 с.
11. Російсько-український словник. За ред. Жайворонка В. В. Київ: Абрис, 2003. 1424 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Усі учасники освітнього процесу (зокрема здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, визначених у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність одне одного, бути доброзичливими, чесними, відповідальними.